

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

C. 8. Circa omnium Ordinum in particulari Institutionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80513](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80513)

cessario ex institutione Christi praesupponit potestatem consecrandi, ut hac non praesupposita, nequeat illa valide conferri: ita etiam potestas efficiendi Sacerdotes ita necessario praesupponit Ordinem, & potestatem simplicis Sacerdotij, ut hac non praesupposita, nequeat illa valide conferri. Quia Episcopus est Sacerdos perfectus fecundus, ac potens alios Sacerdotes creare: ideo Episcopus comparatur cum simplici Sacerdote sicut vir perfectus potens generare cum iuvene nondum potente. Si ergo Episcopus ex proprio officio habet dignitatem sacerdotalem aliis conferre, & nemo dat, quod in se non habet, vel actu, vel eminenter: necessario quis debet Sacerdos esse, ut sit Episcopus.

PROBL. IX.

Cardinalatus est, & non est verus Ecclesiae Ordo.

115 *Est verus Ordo.* Est quidem. Quia Cardinalatus fuit à Christo Domino institutus Apostolice fuit eius veluti Consiliarij, quibus Cardinales Pontificis summi Assessores ac Consiliarij successerunt. Et quia loco Sacerdotum Levitici generis successerunt, ut sint Papae coadiutores in Ecclesiae gubernatione, sicut illi Sacerdotes coadiutores erant summi Hebraeorum Pontificis: sed illi Sacerdotes fuerunt à Deo instituti iure diuino: Ergo etiam Romanae Cardinales Ecclesiae. Sic Turrecrem. l. 1. sum. c. 80. Cardin. Alban. tract. de Cardinalat. q. 5. Anton. Barbat. tract. de potest. Cardin. q. 1. Cardin. Iacobat. tr. de Conciliis l. 1. art. 12. Laudemi. tr. de Cardinalat. q. 7. D. Antonin. 3. part. 2. l. c. 1. & 2. Mouentur ex textu in Cap. per venerabilem, §. Rationibus qui filij sine legitimi. Et ex cap. Fundamenta, §. Decet, de elect. in 6.

114 *Verus Ordo non est.* Non est Ecclesiasticus Ordo, nec Characterem imprimit, nec fuit à Christo Domino institutus. Quia Cardinalatus non habet consecrationem aliquam, nec materiam, nec formam: Ergo neque erit Ordo, neque imprimit Characterem. Et quia datur transitus à gradu Cardinalatus ad gradum laicalem: nam Cardinales nisi sint in sacris constituti possunt, deposita hac dignitate, uxorem ducere, & ad saeculum redire: Ergo haec non est aliqua dignitas ex Christi institutione manans. Ita Cardin. Bellarm. l. 1. de Cleric. c. 16. controu. 5. Chamerota de Sacram. tract. 1. l. c. 1. dub. 2. Sotus in 4. dist. 24. q. 2. art. 4. Azor. p. 2. l. 4. c. 1. q. 3. Cardin. Zabarella in Clement. Ne Romani, ff. Porro, de election. Barbat. consil. 1. n. 14. à contraria opinione recedens. Moneta tr. de Commut. ultim. volunt. c. 12. n. 75. vbi cum aliis probat Cardinalatum posse à Papae extingui; consequenter non erit de iure diuino, neque Ordinis Sacramentum.

115 *Hoc certum putarim.* Hoc certum mihi, qui legens Patres, generalia Concilia, Pontificumque decreta, & saepe aduertens inibi omnes Ordines sacros enumerari Cardinalatus ordinationem omnino silentio praeteriri video. Itaque non esse Ecclesiasticum Ordinem affirmo, quia non est potestas in Ordine ad Missae sacrificium: sed dignitas quaedam praecelsa admodum dignitate Episcopali Superior quoad vniuersalitatem regiminis. Nam

Cardinalis suo consilio Pontificem iuuat ad vniuersalis Ecclesiae gubernationem.

CAPVT VIII.

Circa omnium Ordinum in particulari Institutionem.

PROBL. X.

Prima Tonsura constat, & non constat propria materia, & forma.

116 *Non constat.* ONSTAT quidem. Quia verum est Sacramentum: Ergo debet materia ac forma constare, scilicet impositione manus Episcopi, & verbis illis: *Dominus pars hereditatis meae*. Sic Torrell. l. 1. 5. pract. c. 5. n. 3. vbi affirmat, primam Tonsuram per impositionem Episcopi manus exhiberi, & Auctores qui existimant Tonsuram verum esse Sacramentum.

Minime constat. Quia non est verus Ordo nec verum Ecclesiae Sacramentum. Habetamen loco materiae capillorum abscissionem, & loco formae verba illa *Dominus pars, &c.* quibus verbis tonsuratus spiritus terrenarum rerum cupiditatibus, Deum in hereditatem se accipere proficitur. Ita Nauat. consil. 4. de Sacram. non iteran. Marchin. tr. 2. p. 1. c. 12. Henric. l. 10. c. 9. n. 4. & alij communiter.

Cum Tonsura verus Ordo non sit, sed passiva dispositio ad Ordines, uti vidimus supra: non habet propriam materiam & formam, licet aspectanti capillorum abscisio & verborum illorum probatio videatur veri Ordinis verique Sacramenti speciem exponere.

PROBL. XI.

Valida est, & valida non est Tonsura collatio si nec Episcopus abscindens comam, nec tonsurandus illa verba proferrent: Dominus pars, &c.

119 *Valida non est.* Non est valida. Quia Pontificale Romanum illorum verborum recitationem expressè praescribit: Ergo videtur ad Tonsuræ substantiam pertinere. Sic Canonista quidam, quos pressio nomine memorat Leand. tract. 1. c. 1.

120 *Est valida.* Valida est, Quia illa verba substantialia non sunt, nec ut talia à Pontificali praecipuntur, sed tantummodo, ut caeremonialia: & ideo eorum omisio non reddit inuvalidam Tonsuram, cum haec substantialiter constet in translatione à statu laicali ad Ecclesiasticum, capillorum abscissione quasi visibili signo expressa. Ita Rodrig. p. 2. sum. c. 17. num. 6. Sotus in 4. dist. 24. a. 1. Nauat. l. 1. consil. 12. de tempor. ordinat. Henric. l. 10. c. 9. circa finem. Molles. in sum. tr. 2. c. 3. n. 20. Fornat. de Ord. c. 7. n. 1. Quos citat, & sequitur March. tr. 2. p. 1. c. 12. n. 4. Leand. citatus.

Idem

Sectio II. De Ordine, Problemata. 213

121 Idem affirmo credens per paucos esse, qui illa verba se protulisse meminerint. Monuerim tamen ex hisce Auctoribus à Marchino expressis pro sua ac nostra sententiâ Patrem Henriquez meum oppositum videtur insinuas, casu quo prefata verba ab Episcopo omittentur; Sic enim inquit: *Hæc Tonsura confertur in absolutione capillorum, dicente Episcopo in personâ eius qui tonsuratur: Dominus pars, &c.*

tur potestas absolendi, institutus fuit Presbyteratus post Resurrectionem Ioan. 20. illis verbis: *Accipite Spiritum Sanctum quorum remiseritis peccata, &c.* Sic Trident. sess. 14. de Penit. Can. 3. & sess. 22. Can. 1. & 2. & utramque partem docent omnes Theologi, & Canonistæ.

Ego quidem sententiæ tot Doctorum auctoritate munitus libenter subscribo.

124
Hoc tenet

PROBL. XII.

Fuertunt, & non fuerunt omnes septem Ordines sigillatim, & in particulari à Christo Domino instituti.

122 Non fuit in particulari instituti. Quia Christus Dominus generatim omnes instituit in vltimâ cenâ: & per potestatem excellentiâ simul dedit Apostolis vno verbo totum singulorum Ordinum maiorum, ac minorum potestatem. Sic Henric. 1. 10. c. 3. n. 1. Valent. d. 9. q. 1. p. 4. Reginald. 1. 30. n. 6. Bonac. d. 8. pan. 1. n. 6. Granad. contr. 9. tr. 1. d. 1. n. 6. Marchin. 1. 1. p. 7. n. 3. Machad. 10. 2. l. 4. p. 1. tr. 2. docum. 5. n. 6. Sicut igitur illis verbis expressis in Cenâ: *Hoc facite in meam commemorationem*, Sacerdotium instituit, ita & Diaconatum, Subdiaconatum, &c. Et sicut tunc Apostolos Sacerdotes creauit, ita eadem auctoritate eisdem verbis Ordines omnes tam maiores, quam minores eidem generatim contulit.

123 Fuit quidem omnes Ordines sigillatim, & in particulari à Domino instituti. Quia hoc probabilissima constat inductione. Instituit enim Officiarium quando Mat. 21. præcipuum huius Ordinis munus exercuit, euentes, & vendentes à Templo eiciendo. Sic Archang. dist. 24. & 25. ex Magistro. Fabius Incarnat. in serm. Sacrd. p. 1. tract. 2. de Ord. Sam. c. 1. Lubl. p. 1. sum. v. Ordo. Olius in Confess. Cathol. c. 5. 1. Estian. 4. dist. 14. §. 9. 10. & 11. Nugnus q. 37. art. 5. Instituit Lectoratum, quando Luc. 2. in medio seniorum librum Isaie aperuit, & in eo legit. Spiritus Domini super me. Sic citati Doctores, quibus fuit August. 1. 1. de Baptismo. par. 1. c. 37. Instituit Exorcistatum, quando Mar. 6. & 16. exorcizans energumenos, demonia ab eis exturbauit. Sic illi, & Marchin mutans sententiam 1. 2. p. 4. c. 1. n. 3. Machad. 10. 2. l. 4. p. 1. tr. 2. docum. 4. Instituit Acolytatum, quando Ioan. 8. prædicando dixit: *Ego sum lux mundi, qui sequitur me non ambulat in tenebris.* Sic Archang. Lublin. & alij citati. Instituit Subdiaconatum, quando Ioan. 13. post Cenam pedes Discipulorum diluit. Sic Marchin. citat. num. 4. Olius tract. de Ord. c. 5. 2. Vasq. d. 2. §. 8. c. 5. Archang. Lublin. Instituit Diaconatum, quando in ipsâ Cenâ Sacramentum Corporis, & Sanguinis sui Discipulis dispensauit. 1. Cor. 11. Sic Mag. it Archang. Fabi. Lublin. Molfes. in summ. tom. 2. c. 9. n. 15. & 15. Olius, Victor. Esti. & alij. Instituit denique Presbyteratum, quando in vltimâ Cenâ illa verba protulit: *Hoc facite in meam commemorationem*, quoad illam scilicet partem, in qua Sacerdoti confertur potestas consecrandi Corpus ac Sanguinem Domini; quoad alteram vero partem, qua Sacerdoti da-

PROBL. XIII.

Clerici minorum Ordinum peccant, & non peccant mortaliter, in mortali sua munia exercendo.

125 Mortaliter peccant. Quia in sua Ordinatione gratiam receperunt ad munera sua dignè exercenda: cuncta autem eorum munera magnæ auctoritatis sunt, magnam reuerentiam requirunt. Sic Syluest. v. Clericus 2. n. 2. Armil. ibi. n. 17. Angel. Clericus 8. num. 2. Nauar. cap. 27. n. 163. Faber. in 4. dist. 24. q. 1. d. 1. cap. 3. num. 80.

Non peccant mortaliter. Quia nullum de hoc extat Ecclesiæ præceptum, & ii extat diuinum non obligat grauius propter materiam leuitatem ad exercendas in gratiâ minorum Ordinum functiones, quatum aliquas videmus à secularibus exerceri. Ita Marchin. 1. 2. p. 6. c. 4. n. 8. Machad. 10. 2. l. 4. p. 1. tr. 4. docum. 2. n. 2. Card. de Lugo d. 8. de Sacram. in gen. num. 152. Granad. 10. 4. contr. 3. de Sacram. in gen. tract. 5. d. 5. n. 7. Diana p. 3. tr. 4. resol. 196. Reginald. 1. 30. n. 27. Valent. 10. 4. d. 9. q. 1. pun. 4.

127 Certissimum mihi est, Clericos Ordinum minorum nullatenus lethaliter delinquere sua munia in mortali exercentes propter assignatam rationem. Imò grauissimi Doctores, Socus in 4. dist. 1. q. 5. a. 6. Vasq. d. 136. c. 4. n. 46. Hurtad. de Sacram. in gen. d. 4. diff. 10. Albiz. in manuscript. de Sacram. in gen. d. 15. dub. 1. asseruisse scio, nec venialiter hoc delinquere. Ego autem affirmo, venialis culpæ reos effici, si sua munera solemniter exerant. Quia aliam irreuerentiam contra Ordines susceptos admittunt. Sic Suar. d. 16. sect. 3. Filiuc. tract. 1. num. 87. & alij.

PROBL. XIV.

Subdianoni, & Diaconi peccant, & non peccant mortaliter, solemniter ministrantes frequenter sum in mortali exsunt.

128 Mortaliter peccant. Quia Sancta sunt sanctè tractanda: Ergo grauis iniuria fit Sacramento Missæ, cui Subdiaconus & Diaconus tam proximè deseruiunt, si in mortali culpa existètes ministrant. Hinc de Diaconis dicit Apostolus 1. Timo. 3. *Et hi probentur primo, & sic ministrent nullum crimen habentes.* Et sicut recipiens, aut ministrans Sacramenta in lethali piaculo, nouum lethale perpetrat: ita exercens actum Ordinis

dinis in lethali. Sic D. Thom. in 4. dist. 24. q. ult. & 3. p. q. 36. art. 5. Richard. d. 5. a. 3. q. 3. Caietan. 3. p. q. 64. a. 3. ad 1. & 2. 2. q. 6. a. 2. & q. 187. a. 1. Antonin. p. 3. it. 14. §. 14. Sylvest. v. Clericus 2. §. 2. Angel. v. Clericus 8. §. 1. Victor. de Sacram. q. 242. Nauar. c. 25. n. 72. & 73. & c. 27. num. 163. Sylui. in 3. p. q. 64. a. 6. qu. 1. conclus. 5.

129
Mortale non
est.

Non peccant mortaliter. Quia nulla est inducenda obligatio sub mortali de nouo, nisi de illa fiat expressa mentio in iure humano, vel diuino, ne conscientiae magis onerentur: Sed nulla extat lex canonica obligans Subdiaconos ac Diaconos ad ministrandum sine peccato, vel illis nouam culpam imponens: diuino autem iure licet Sancta sancte sint tractanda, non tamen tanta irreuerentia apparet in Diacono, aut Subdiacono, quae sufficiens sit, nouam lethalem culpam constituere, cum Missae sacrificio solum assistant, nec Corpus Dominicum immediate tangant: & ita non videtur eos plusquam culpae venialis reos esse, si in lethali ministrent. Ita Sotus in 4. dist. 1. q. 5. a. 6. & dist. 24. q. 1. a. 4. Henric. l. 10. c. 13. n. 3. Valent. tom. 4. d. 3. q. 5. punct. 3. Suar. de Sacram. d. 16. sect. 3. Valq. tom. 2. in 3. p. d. 136. c. 2. Reginald. l. 30. num. 37. Coninch. dist. 64. num. 38. Diana p. 2. tract. 4. resol. 195.

130
Hoc mihi probabilius.

Licet prima sententia securior sit, secundam probabiliorē esse reor, satiusque tutam. Scio Filliucium rr. 1. num. 87. & Suarium citatum asseruisse, id esse mortale, si frequenter in mortali ministrent: non si semel, aut iterum. Ast ego absolute existimo licet frequenter ministrent, mortaliter non delinquent. Quia huiusmodi functiones non sunt immediate sanctificatrices, ut sunt Sacramentorum mysteria. Profecto tantorum virorum venia minus bene asseritur, id quod de se est veniale, repetitum saepe mortale fieri, vel factum ex proposito illud saepe repetendi. Hoc enim falsum est, nisi quando sit materia grauis iniustitiae, ut in paruis furtis.

PROBL. XV.

Diaconus, & Subdiaconus delinquent, & non delinquent venialiter ministrantes solemniter in mortali.

131
Non delinquent venialiter.

Venialiter non delinquent. Quia nullum violant praeceptum: ubi autem praecepti violatio non est, peccatum non adest. Sic doctissimus Magister Albiz in manuscript. de Sacram. in gen. dist. 5. quib. 1. Valq. d. 136. cap. 4. num. 46. Ochagau. tractat. de Sacrament. quæstion. 19. Hurtad. distinct. 4. de Sacrament. in gen. dist. 10.

132
Venialiter delinquent.

Venialiter proculdubio delinquent. Quia contra susceptos Ordines aliquam patrant irreuerentiam. Ita Suar. dist. 16. sect. 3. Filliuc. tract. 1. num. 87. Nugnus, Lublin. Cardin. Sarnanus, & Marchin. quos sequitur Leand. tract. 6. d. 2. q. 22.

133
Hoc mihi probabilius.

Probabiliorē admodum hanc sententiam existimo. Nam si Sancta sancte tractanda sunt, quid Sanctius Sacrificio Missae? Ergo saltem sub veniali huic ministrantes sancti-

tudini tenentur Sancto studere ministerio.

PROBL. XVI.

Officiarius, Acolytus, aut alius Minister inferior indutus Dalmatica, & Manipulo, Epistolam in Missa solemniter cantat: Hic incurrit, & non incurrit irregularitatem.

Suppono, irregularitatis poenam subire, qui se se sacro non suo ingerit ministerio. Certè inferior Minister qui indutus dalmatica sine manipulo, Epistolam in Missa solemniter cantat, mortaliter non delinquit; Quia ad ministrandum solemniter in aliquo Ordine, non satis est Epistolam, vel Euangelium cantare, sed insuper opus est cantare cum propriis ornamentis illius Ordinis; v. gr. cum manipulo quoad Subdiaconum: cum stola quoad Diaconum.

Iam quaesierim. Vtrum fiat irregularis inferior Minister, qui cum Dalmatica, & manipulo audeat Epistolam in solemniter Missa con-
134
Nonnulla sunt.
Non sit irregularis.
Quia Subdiaconus nec partialiter ordinatur per Epistolarum librum: recitatio enim Epistolae in Missa solemniter non est, nec debet dici actus Ordinis Subdiaconalis: Ergo etiam si inferior Minister recitaret Epistolam cum Dalmatica, & manipulo, cum nullum Ordinis exerceret actum, irregularis non fieret. Sic indicat Henric. l. 10. c. 13. num. 3. lit. E, & Auctores, quos pressio nomine citat Leand. rr. 6. d. 2. q. 24. à me inferius exhibendi.

Fit planè irregularis. Quia Subdiaconus partialiter per Epistolarum librum ordinatur (ut videbimus inibi) unde cantatio Epistolae in Missa solemniter est actus Ordinis Subdiaconalis: Ergo qui illam cantat cum Dalmatica, & manipulo verè exercet actum Ordinis, quem habet: igitur irregularitatem incurrit. Ita Marchin. tract. 2. p. 6. c. 3. n. 6. Leand. citatus, & alij.

Certè ad incurrendam irregularitatem satis esse iudico, ut ex praecepto Ecclesiae Epistolae recitatio cum manipulo ad Subdiaconum pertineat: idque tanto magis procedit, si liber Epistolarum sit materia Subdiaconatus saltem secundaria. Scio, meum Manuelem Sa asseruisse inferiorem Ministrum cantantem Epistolam cum Dalmatica, & manipulo, casu quo id gerat sine intentione faciendi Subdiaconi officium. At tanti viri venia, nihil interesse crediderim, quod id sine intentione, aut cum intentione huiusmodi fiat; quia (ut dixi) ad effectum irregularitatis sat est, ut ex praecepto Ecclesiae recitatio Epistolae cum manipulo ad Subdiaconum pertineat.

PRO

PROBL. XVII.

*Peccat, & non peccat mortaliter Diaconus
prædicans in mortali occulto.*

¹³⁸ Mortaliter delinquit si in mortali non so-
lum publico ob scandalum, sed etiam in
occulto, non prius eliciens contritionem prædi-
cet Diaconus, vel Sacerdos. Quia Dei verbo
Ecclesiæque magisterio grauis irrogatur iniuria.
Sic D. Tho. in 4. dist. 19. q. 2. a. 2. ad 4. Palud. d.
19. q. 3. a. 3. Nauar. c. 2. l. 1. n. 141. Caiet. 2. 2. q. 187.
n. 3. Angel. v. Prædicator, n. 7.

¹³⁹ Non delinquit mortaliter. Quia actus prædi-
candi ex sua natura nec est neque est consecra-
tus, ut actus Sacramentorum, cum gratiam ex
opere operato non conferat ut conferunt Sacra-
menta; neque est consecratus ex aliquâ in-
stitutione Ecclesiæ: neque certo Ordini de-
putatus iure diuino, vel politico humano,
cum & Propheta in lege veteri prædicauit,
et in nouo Testamento multi nondum
sacris Ordinibus initiati prædicare soleant.
Ita Sotus in 4. distinctione 2. questione 5. ar-
ticulo 6. Suarez in 3. parte tomo 3. distinc-
tione 16. sectione 3. Valent. tomo 4. distinc-
tione 3. questione 5. punct. 3. Cabrera de Sacramen-
to. q. 64. art. 6. d. 1. §. 7. num. 67. Diana p. 3. tr. 4.
resol. 197. & alij communiter.

¹⁴⁰ Si peccatum est publicum, erit morta-
le, etiam si prædicatur actum contriti-
onis eliciat, quia occulta contritio non
se expediat a scandalo. Si autem pecca-
tum est occultum, sine præiudicio contriti-
onis potest licite concionem agere. Quia scan-
dalo secluso, nullum extat præceptum con-
cionandi in statu gratiæ. In solâ namque
Sacramentorum effusione, aut receptione
facta in lethali grauis Deo irrogatur ini-
uria.

PROBL. XVIII.

*Peccant, & non peccant mortaliter Epi-
scopus, aut Sacerdos conficientes sacra-
mentalibus, dum in mortali existunt.*

¹⁴¹ Mortaliter peccant. Episcopus dans pri-
mam Tonsuram, consecrans Ecclesiâ,
&c. & Sacerdos consecrans aquam benedi-
ctam, sal, &c. dum in mortali existunt. Quia
Sanctum ministerium Sanctæ non obeunt.
Sic Nauar. de h. Canon. c. 6. n. 41. Sayr. lib. 2.
c. 7. q. 1. a. 5. Angel. v. Clericus 8. n. 1. Syluest. ibi
n. 2. Probabile reputat Laym. tr. 1. de Sac. c. 5.
num. 10.

¹⁴² Non peccant mortaliter. Quia tales actio-
nes non sunt speciali modo consecratæ, cum
per eas Minister non sanctificentur animæ per
gratiam, sicut per Sacramenta sanctifican-
tur: idcirco non est ratio exigendi internam
animæ sanctificationem ad eas exercendas.
Ita Suar. id colligens ex D. Thom. Caiet. &
Soto, quos sequitur Filliuc. tract. 1. numer. 87.
Henric. lib. 1. c. 13. n. 5. Bonac. d. 1. q. 3. punct. 2.
num. 9.

Escob. & Mend. Theol. Moral. T. III.

Hoc longè probabilius existimo; quia Epi-
scopus & Sacerdos in peccato con-
tra aliquod præceptum id prohibens minime
agunt. Quod de aliis benedictionibus ornamen-
torum, populique etiam si cum Eucharistiæ Sa-
cramento fiant, etiam affirmari.

143

PROBL. XIX.

*Episcopus consecrans, Chrisma, vel Ole-
um infirmorum dum in mortali
versatur, peccat, & non peccat
lethaliter.*

¹⁴⁴ Lethaliter delinquit. Quia hæ consecratio-
nes per se pertinent ad Ordinis Episcopalis
potestatem, & in Ecclesiâ magnâ cum reueren-
tiâ ac apparatu celebrantur. Sic Sylui. in 3. p.
quest. 64. art. 6. quest. 1. concl. 5. Cabre. de Sacram.
quest. 64. art. 1. dist. 1. §. 7. num. 6. Medina C. de
penit. tr. 1. q. 6. Ledesma sum. tom. 1. c. 6. dub. 10.
Nugn. in 3. part. tom. 1. q. 64. art. 1. diffic. 2. con-
clus. 3.

Non delinquit lethaliter, si contemptus, vel
scandalum ablit. Quia hoc in munere non se-
gerit sicut Dei Minister ad animarum sanctifi-
cationem: Vnde grauis Deo iniuria minime ir-
rogatur. Ita Suar. tom. 3. d. 16. sect. 3. Villalob. in
sum. tom. 1. tract. 4. diffic. 14. n. 6. Hered. d. de Sa-
cram. in gen. part. 10. dub. 3. n. 4. Ioan. de la Cruz
in direct. p. 2. de Sacram. in gen. q. 4. dub. 3. concl. 1.
Coinch. q. 64. c. 6. dub. 1. n. 39. Diana p. 3. tr. 6. re-
sol. 67.

¹⁴⁶ Certe nullam inuenio rationem, cur in Mini-
stro huiusmodi actiones exercente quantum-
vis publicè, ac solemniter, status gratiæ requi-
ratur, cum non sint Sacramentorum actus, nec
ordinentur immediatè ad animarum sanctifica-
tionem. Affero ramen contra meum Vasquium,
& Hurtadum venialiter delinquere Episcopum,
quia aliquam procudubio irreuerentiam præ-
fert: cum sint graues actiones, sacræque,
quatenus per illas materia destinata ad Sacra-
mentum consecratur.

PROBL. XX.

*Peccat, & non peccat mortaliter Epi-
scopus minores Ordines conferens
in mortali.*

¹⁴⁷ Non peccat mortaliter. Quia Ordines mi-
nores non ita propinqui sunt Sacramento
Altaris: vnde & illorum officia sunt imperfecta
in genere facti ministerij. Quibus adde, pri-
mam Tonsuram, & quatuor Ordines minores
non esse Sacramentum, quod esse probabile etiâ
oppositæ sententiæ Doctores citandi decent: Er-
go Episcopus conferens Ordines minores in le-
thali lethaliter non delinquit. Sic Diana p. 3.
tract. 6. resol. 67. citans Suarium, Syluium
& Vasquium.

¹⁴⁸ Mortaliter peccat. Quia Episcopus speciali
consecratione est addictus huic, muneri, quod
debet dignè præstare. Et quia minores Or-
dines sunt Sacramentum, quod in lethali

facere mortale est sacrilegium. Ita Laym. l. 5. tr. 9. c. 4. n. 4. Fabrus de Ord. in 4. dist. 24. §. 1. d. 1. c. 3. n. 64. Villalob. tom. 1. tr. 21. diff. 3. num. 2. Filiuc. tr. 9. n. 82. Coninch d. 21. n. 47. Valent. tom. 4. dist. 9. quest. 1. punct. 4. Ioann. de la Cruz in direct. p. 2. de Ord. dub. 1. concl. 3.

149
Idem assero.

Qui probabilius esse supra asserui, Ordines minores Sacramenta existere, teneor secundam sententiam amplecti. Quia qui in mortali Sacramenta conficit, nouum mortale patrare quis dubitet? Et amicissimi mei Antonini Diana venia P. Suarez hoc aperte docet d. 16. sect. 3.

CAPVT IX.

Circa omnium Ordinum in particulari Materiam, & Formam.

PROBL. XXI.

Est, & non est materia Episcopatus sola impositio manuum trium Episcoporum supra caput illius, qui est consecrandus.

150

Non est sola impositio manuum Episcoporum materia.

Non est materia Episcopatus sola impositio manuum Episcoporum. Quia eadem praescriptione fit impositio Libri Euangeliorum super ceruicem & scapulas consecrandi: Ergo non sola manuum impositio est Episcopatus materia. Sic D. Antonin. 3. p. tit. 14. c. 16. Dicastil. tr. 6. de Ord. d. 1. dubit. 9. n. 127. citans Armill. v. Ordo. n. 11. & Bonium in schol. ad c. 3. l. 8. Confit. Apostolic. Addit Filiuc. tr. 9. n. 40. esse satis probabile, materiam Episcopatus esse vocationem in capite, impositionem mitrae traditionem baculi in manu, & annuli in digito, librum Euangeliorum, & impositionem manuum super caput consecrandi: Ergo non solum manuum impositio est Episcopatus materia.

151

Est sola materia Episcopatus. Quia id ex Paulo 1. Timotheo 4. deducitur: nam sermonem insinuat de ordinatione Timothei in Episcopum, ait: Noli negligere gratiam, quae data est tibi per prophetiam cum impositione manuum Presbyterij. id est, conuentus Episcoporum. Ergo si in ordinatione Episcopopi per impositionem manuum Episcoporum, & per prophetiam, id est, per formae verba: Accipe Spiritum Sanctum confertur gratia, proculdubio manuum impositio sola est materia proxima Episcopatus. Ita Hurtad. hic, diff. 10. Bellarm. quem citat, & sequitur Hent. l. 10. c. 7. n. 3. Armill. (non bene pro contraria sententia à Dicastillo citatus) v. Ordo. n. 21. Inquit enim: Ordo Episcopatus quoad potestatem eius suscipitur in impositione manuum Episcoporum super caput eius. Petrus Soto libr. 5. de Ordin. Vasquez distinctione 240. capite 5. num. 58. Coninch dist. 20. dub. 7. Sanchi. tom. 2. Confil. l. 7. cap. 1. dub. 15. num. 7.

152
Hanc sententiam amplector, iudicans oppositam falso fundamento roborari. Mit-

tens enim prolixam illam materiam assignationem, quam probabilem iudicat Filiucius, gratis asseruisse reor, D. Antoninum & Dicastillo libri Euangeliorum impositionem supra ceruicem consecrandi etiam esse Episcopi ordinationis materiam. Quia ratio militat in contrarium: in Sacramentis enim ab eodem ministro à quo adhibetur materia proxima, debet forma applicari vel proferri; (excepto Sacramento Poenitentiae, quod institutum est instar iudicii, in quo reus, ac Iudex interueniunt) alias Minister in illis non denotabit suum ministerium, quod ad valorem Sacramenti requiritur. Impositio autem illa libri non fit necessarii ab Episcopis, nam olim fiebat à Diaconis, & nunc fit ab aliquo ex Capellanis, vt in Pontificali aduertitur.

PROBL. XXII.

Ad Episcopi ordinationem requiruntur, & non requiruntur tres Episcopi ex praecepto diuino, & Sacramenti necessitate.

153
Ternarius Episcoporum numerus ad Episcopalis Ordinationis substantiam non pertinet, imo hac de re non est praeceptum diuinum, sed solummodo Ecclesiasticum. Sacramenti. Quia singuli Apostoli in variis Ciuitatibus per se ipsos solos multos consecraverunt Episcopos. Sic Paulus Titum Episcopum Cretensem, Timotheum Episcopum Ephesinum absque aliorum Episcoporum interuentu, qui tunc non erant, creauit: Ergo vel Timotheus, & Titus verè Episcopi non extiterunt, vel ternarius Episcoporum numerus non est de praecepto diuino, nec de substantia Episcopalis consecrationis. Praeterea vnus solus Episcopus consecrationem perficit, & alij duo sunt assistentes, vt colligitur ex Pontificali: in quo vnus solus dicitur consecrator. Denique ex 1. can. Apostolorum habetur, Episcopum à duobus, vel tribus alijs Episcopis esse ordinandum: sed particula vel distinctionem significat: ergo duo sufficerent: ergo tres non erunt necessarii. Sic Paludan. libro de potestate Papa, quem refert, & sequitur Syluest. v. Consecratio 1. numero 1. Armill. v. Consecratio 2. Valent. tomo 3. distinctione 9. quest. 3. punct. 2. Azor. tom. 2. lib. 3. c. 30. q. 2. Hugol. de potestate Episcopi c. 2. n. 5.

154
Ternarius Episcoporum numerus necessarius est ex iure diuino, & ex essentia Sacramenti ad Episcopi ordinationem. Quia inquit Paulus Hebr. 7. Maior à minori non benedicitur, nec similiter par pari. Vnde fit, nec Sacerdotem ab alio Sacerdote, nec vnum Diaconum ab alio creari posse, & sic de ceteris. At si vnus Episcopus ad alterius consecrationem sufficeret, tunc par à pari benediceretur, & consecraretur: Voluit ergo Christus Dominus, (ad significandum Trinitatis mysterium) tres Episcopos ad Episcopi consecrationem esse necessarios, vt ita inferior à Superiori benediceretur, cum vnus solus Episcopus sit tribus inferior. Praeterea cum Papà Aniceto Episcopo ad Episcopo Gallia c. 1. (habetur tom. 1.